

Valtuustoaloite / Kuopion Energian yhtiöittäminen kaupunginvaltuuston käsittelyyn

Valtuustoaloite 27.3.2017

Kaija Räsänen ja yhdeksän muuta valtuutettua

Kuopion Energia on Kuopion kaupungin omistuksessa. Muutos on tulossa. Savon Sanomat (10.2.2017) kertoi, että muutos tulee omistukseen.

Kolme energiayhtiötä aikoo yhdistää sähkökaupan. Kuopion Energia omistaa vain 19 prosenttia uudessa sähkönmyyntiyhtiössä. Suurimmalla omistajalla Loisteella on 50 prosentin osuus yhtiöstä. Se toimii Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla. Jyväskylän Energia omistaa 30 prosenttia. Näin haetaan valtakunnallisuutta ja kilpailukykyä sähkömarkkinoilla.

Tämä on väärä peruste luopua Kuopion omasta sähköstä. Tärkeintä on turvata Kuopion omien asukkaiden sähkönsaanti. Se on toiminut varmasti ja luotettavasti vuodesta 1906 alkaen. Kuopion Energia on rahaa tuottava laitos. Joka päivä kuopiolaiset tuovat rahaa omalle sähköyhtiölle. Sähkölaskujen tuotot menevät Kuopion Energian toiminnan pyörittämiseen ja kehittämiseen.

Asiasta ei ole informoitu edes kaupunginvaltuustoa. Ensimmäisenä siitä uutisoi Savon Sanomat 10.2.2017. Uutisen mukaan uuden sähkönmyyntiyhtiön on tarkoitus aloittaa toiminta tämän vuoden kesäkuussa. Kuopion kaupunginhallitukseen Kuopion Energian yhtiöittäminen tuotiin ilmoitusasiana 27.2.2017. Omistajaohjausjaosto on päättänyt siitä aikaisemmin. Eihän tämä ole demokratiaa. Muutaman ihmisen ryhmä päättää koko kaupunkia koskevasta asiasta. Eikä kaikkien puolueiden edustusta ole omistajaohjausjaostossa.

Missä asemassa ovat Kuopion veronmaksajat? Eikö veronmaksajilla ole mitään sananvaltaa heitä koskevassa asiassa? Nyt on aika kysellä, onko Kuopion Energian järkevää mennä mukaan uuteen sähkönmyyntiyhtiöön. Pitää kuulla veronmaksajien mielipidettä ja viedä asia kaupunginvaltuuston käsittelyyn. Vaanii myöskin vaara, että uusi sähkömyyntiyhtiö myydään tulevaisuudessa jollekin suuremmalle yhtiölle, jos tulee eteen talousvaikeuksia.

Me Kuopion kaupunginvaltuutetut esitämme, että Kuopion Energian yhtiöittäminen viedään Kuopion kaupunginvaltuuston käsittelyyn.

Lausunto

Talous- ja rajoitusjohtaja Toni Vainikainen Talous- ja omistajaohjaus

Valtuustoaloitteessa on tuotu esille, että Kuopion Energia Oy olisi tekemässä omistusjärjestelyjä, minkä seurauksena oltaisiin luopumassa omasta sähköstä ja että tämä asia tulisi tuoda kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi.

Kuopion Energia Oy on Kuopion kaupungin 100 % omistama tytäryhtiö. Se muun muassa tuottaa sähköä ja kaukolämpöä Haapaniemen voimalaitoksilla, myy sekä itse tuottamaansa että sähköpörssistä hankkimaansa, muiden ener-

05.06.2017

giayhtiöiden tuottamaa sähköä ja myy itse tuottamaansa kaukolämpöä. Lisäksi Kuopion Energia Oy omistaa 100 % Kuopion Sähköverkko Oy:stä, joka vastaa alueellaan sähkömarkkinalain tiukasti sääntelemästä sähkösiirtotoiminnasta omistamassaan sähköverkossa.

Kuopion Energia Oy on pyytänyt kirjeellään 11.1.2016 kaupungilta konserniohjeen 10 §:n mukaista ennakkokäsitystä asiassa, jossa Kuopion Energia Oy ja kaksi muuta osakeyhtiötä perustaisivat yhteisen osakeyhtiön yhdistämällä sähkökauppaliiketoiminnat. Liiketoimintasiirtona toteutettavan järjestelyn myötä yhteisyriyrykseen siirtyisi 17–22 henkilöä ja Kuopion Energia Oy:n omistusosuus yhteisyriyryksestä tulisi olemaan 19 %. Kuopion Energia Oy:n omistuksesta ja sähköntuotannosta ei olla luopumassa vireillä olevien järjestelysuunnitelmin toteutuessa, vaan Kuopion Energia Oy olisi yksi uuden perustettavan yhtiön omistajista. Perustettavan yhtiön omistusten yllättävää tai hallitsematonta siirtymistä muiden kuin perustajaosakkaiden haltuun voidaan rajoittaa sekä yhtiöjärjestysmääräyksin että osakassopimusehdoin. Järjestelyllä on ennen kaikkea tarkoitus vastata jatkuvasti kiristyvään valtakunnalliseen kilpailuun sähkön myynnissä. Myytävän sähkön uusi yhtiö hankkisi sekä omistajayhtiöiden omilta tuotantolaitoksilta ja markkinoilta kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Järjestelyssä on siis kyse Kuopion Energia Oy:n omaisuuden (liiketoiminnan) luovuttamisesta yhteisyriyrykseen. Vastikkeena liiketoiminnan luovuttamisesta Kuopion Energia Oy saa osuuden yhteisyriyryksen osakkeita. Päätösvalta osakeyhtiön omaisuuden luovuttamisen osalta kuuluu yhtiön toimielimille. Osakeyhtiölain 6 luvun 2 §:n mukaan hallitus huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (*yleistoimivalta*).

Kuntalain (365/1995) 23 §:n mukaan kunnanhallitus tai johtosäännössä määrätty kunnan muu viranomainen antaa tarvittaessa ohjeita kuntaa eri yhteisöjen, laitosten ja säätiöiden hallintoelimissä edustaville kunnan henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kuntalain 25 a §:n mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut johtosäännössä määrättyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginhallituksen johtosäännön 3 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston tehtävänä on huolehtia kaupungin liikelaitosten ja niiden kuntayhtymien, yhtiöiden, yhdistysten ja säätiöiden sekä muiden yhteisöjen omistajaohjauksesta, toiminnan ohjaamisesta sekä valvonnasta, joiden osakkaana tai jäsenenä kaupunki on tai joissa kaupungilla on määräysvalta tai yhtiöjärjestykseen, sääntöihin tai sopimukseen perustuva oikeus nimittää hallituksen tai muiden toimielimien jäseniä. Edellä mainitun tehtävänsä lisäksi jaoston tehtävänä on kaupunginvaltuuston hyväksymää konserniohjetta ja muita konsernia koskevia ohjeita noudattaen jaosto päättää mm. kaupungin kannanotoista yhtiökokouksissa ja muissa vastaavissa kokouksissa käsiteltäviin merkittäviin asioihin ja ohjeiden antamisesta kaupunkia yhteisöissä ja säätiöissä edustaville henkilöille.

Kyseisessä järjestelyssä ei ole myöskään kaupunginhallituksen johtosäännön 1 luvun 5 §:n 25 kohdan tarkoittamasta tilanteesta, jonka mukaan kaupunginhallitus päättää irtaimen omaisuuden ostamisesta ja myymisestä lukuun ottamatta liikelaitosten liiketoimintaa ja tytäryhteisöjen osakkeita, joista päättää kaupunginvaltuusto. Järjestelyn yhteydessä ei luovuteta kaupungin omistuksessa olevaa liikelaitoksen liiketoimintaa eikä järjestely koske myöskään kaupungin omistamien osakkeiden omistamista

05.06.2017

Päätösvalta asiassa konserniohjeen 10 §:n mukaisen omistajan ennakkokäsityksen antamisessa kuuluu siten kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostolle. Omistajaohjausjaosto on käsitellyt asiaa kokouksessaan 20.2.2017 ja todennut, ettei sillä ole huomautettavaa suunniteltuun omistusjärjestelyyn. Ao. omistusjärjestely on saatettu tiedoksi myös kaupunginhallitukselle 27.2.2017. Asiaa koskevassa päätöksenteossa on noudatettu siten voimassa olevaa lainsäädäntöä ja kaupungin voimassaolevia johtosääntöjä sekä kaupunginvaltuuston hyväksymiä periaatteita ja ohjeita.

Valmistelija
Toni Vainikainen
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Merkittiin, että esittelijänä asiakohdassa toimi vs. kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti vs. kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

